CAREERINDIA

Roll No.												Serial No. of Q. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]
Total No. of Questions : 63]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24
[Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 08-M ವಿಷಯ : **ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ**

Code No. : 08-M Subject : First Language — MARATHI

ದಿನಾಂಕ : 17. 06. 2014]
ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ]
ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Date : 17. 06. 2014
[Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.
[Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks
1.		15.		29.		43.		57.	
2.		16.		30.		44.		58.	
3.		17.		31.		45.		59.	
4.		18.		32.		46.		60.	
5.		19.		33.		47.		61.	
6.		20.		34.		48.		62.	
7.		21.		35.		49.		63.	
8.		22.		36.		50.		×	
9.		23.		37.		51.		×	
10.		24.		38.		52.		×	
11.		25.		39.		53.		×	
12.		26.		40.		54.		×	
13.		27.		41.		55.		×	
14.		28.		42.		56.		×	
								Total Marks	

Total Marks in words			**Grand Total**	
1. ✓		✓	✓	
2. ✓				
Signature of Evaluators	*Registration No.*	*Signature of the Deputy Chief*	*Signature of the Room Invigilator*	

[Turn over

www.careerindia.com

CAREERINDIA

परीक्षार्थींना सूचना :

i) ही प्रश्नोत्तर पत्रिका आहे.

ii) ह्या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत वस्तुनिष्ठ व विवरणात्मक प्रश्नासहित एकूण 63 (त्रेसष्ट) प्रश्न आहेत.

iii) प्रत्येक वस्तुनिष्ठ प्रश्नाच्या उत्तरासाठी दिलेल्या जागेतच पूर्ण उत्तर संकेताक्षरसह लिहावे.

iv) वस्तुनिष्ठ व विवरणात्मक प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी पुस्तिकेमध्येच जागा दिलेली आहे. दिलेल्या जागेमध्येच उत्तरे लिहावीत.

v) पेन्सिलीने लिहिलेले उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.

vi) ह्या प्रश्नोत्तर पुस्तिकेत दिलेले योग्य पर्याय, रिकाम्या जागा भरा आणि जोड्या जुळवा या सारख्या प्रश्नांच्या उत्तराना खाडाखोड करू नये. तसे केल्यास ते उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.

vii) प्रश्नोत्तर पत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटांची जास्त वेळ दिलेला आहे. त्याचा उपयोग प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी करावयाचा आहे.

I. पुढील **1** ते **15** पर्यंतच्या प्रश्नाना किंवा अपूर्ण वाक्यांशाना चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी योग्य पर्यायी उत्तर निवडून पूर्ण उत्तर मुळाक्षरासह दिलेल्या जागेत लिहा. 15 × 1 = 15

1) भक्ताची रांग या करिता लागे —

(A) दर्शनासाठी (B) प्रसादासाठी

(C) तीर्थासाठी (D) जेवणासाठी.

उत्तर : ______________________

2) शारदा नाटकात ही समस्या मांडली आहे —

(A) हुंडाबंदी (B) बाला जरठ विवाह

(C) बहुपत्नीत्व (D) सासूरवास.

उत्तर : ______________________

3) झेंडे तळ्याकडे असा जात होता —

(A) पळत (B) रमतगमत

(C) सावकाश (D) अंगात संचारल्या सारखा.

उत्तर : ______________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

4) आजोबांचा सत्कार या मंडळाने केला —

(A) सदाबहार (B) दिलबहार

(C) दिलखुश (D) बसंत बहार.

उत्तर : ____________

5) इंद्रजीत भालेरावांच्या अंगणात हा वृक्ष होता —

(A) आंबा (B) फणस

(C) लिंब (D) वड.

उत्तर : ____________

6) राज्यगादी साठी भांडणे येथे सुरु होती —

(A) पन्हाळगड (B) रायगड

(C) पुरंदरगड (D) विशाळगड.

उत्तर : ____________

7) पडलेल्या वृक्षात कृष्ण असा खेळत होता —

(A) सापासारखा (B) माशासारखा

(C) मगरीच्या पिलासारखा (D) खेकड्या सारखा.

उत्तर : ____________

8) दासगणूनी या नदीकाठी काव्य रचना केली —

(A) प्रवरा (B) कृष्णा

(C) गोदावरी (D) गंगा.

उत्तर : ____________

9) वनमालेचा लळा हिला लागला आहे —

(A) हरिणी (B) मैना

(C) वनराणी (D) राजा.

उत्तर : ____________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

10) ग्रीष्मातल्या या वेळी मेघ भरुन आले —

(A) सकाळी (B) दुपारी

(C) संध्याकाळी (D) रात्री.

उत्तर : ____________________

11) तोंड याला समानार्थी शब्द हा आहे

(A) जीवन (B) सदन

(C) आनन (D) मनन.

उत्तर : ____________________

12) अरेरे । तो पडला या वाक्याचा प्रकार हा आहे —

(A) प्रश्नार्थी (B) उद्गार वाचक

(C) विधानार्थी (D) आज्ञार्थी.

उत्तर : ____________________

13) 'अथर्वने गाईस बांधले' या वाक्यात हा प्रयोग आहे

(A) कर्तरी (B) कर्मणी

(C) भावे (D) या पैकी नाही.

उत्तर : ____________________

14) 'सरिता गावाहून आली' यामध्ये 'गावाहून' ला या विभक्ती चा प्रत्यय लागला आहे —

(A) तृतीया (B) चतुर्थी

(C) पंचमी (D) सप्तमी.

उत्तर : ____________________

15) 'मी पेपर लिहित आहे' या वाक्याचा काळ हा आहे —

(A) साधा वर्तमान (B) चालू वर्तमान

(C) पूर्ण वर्तमान (D) भूतकाळ.

उत्तर : ____________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

II. रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा : 5 × 1 = 5

16) पंप्याने .... ची चोरी केली.

उत्तर : ____________________

17) कोरडी भिक्षा .... या दिवशी मागितली जाई .

उत्तर : ____________________

18) मोरोपंतानी आपल्या काव्यात .... या वृताचा जास्त वापर केला आहे.

उत्तर : ____________________

19) 'आम्ही कोण' या कवितेचे मूल्य .... हे आहे.

उत्तर : ____________________

20) कोल्हा .... राजी म्हण पूर्ण करा.

उत्तर : ____________________

III. 21) पुढील पाठ / कविता व कोणत्या पुस्तकातून निवडला आहे यांच्या योग्य जोड्या जुळवा : 5 × 1 = 5

(अ)		(ब)	
i)	आजी शरण येते	अ)	माती पंख आणि आकाश
ii)	शाला	ब)	श्रावण मेघ
iii)	एक गाँव एक पाणवठा	क)	बेरड
iv)	ग्रीष्मातल्या सकाली	ड)	पोपटी चौकट
v)	आम्ही कोण	इ)	गीत रामायण
		ई)	झेंडूची फुले
		उ)	सांजवारा
		ऊ)	पुष्पांजली.

उत्तर : i) ____________ ii) ____________

iii) ____________ iv) ____________

v) ____________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी उत्तरे **एका** वाक्यात लिहा : 10 × 1 = 10

22) बाईदेवबास हे कोठे राहणारे होते ?

उत्तर : ______________________________

____

23) 'आजी शरण येते' या कथेतील पोष्टमन कोण ?

उत्तर : ______________________________

____

24) कोरड्या भिक्षेत काय काय मिळत असे ?

उत्तर : ______________________________

____

25) शालेय जीवनात ज्ञानेश्वर मुळे कोणाच्या विचारानी भारले होते ?

उत्तर : ______________________________

____

26) यशोदेने श्रीकृष्णाला शिक्षा का केली ?

उत्तर : ______________________________

____

27) 'आम्ही कोण ?' कवितेतील कवी कशाची भाषांतरे करतात ?

उत्तर : ______________________________

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

28) विठू जनीच्या घरात असल्याचे कशावरून कळले ?

उत्तर : ______________________________

____

29) 'सत्तांतर' हे माकडाच्या जीवनाचे अभ्यास करणारी पुस्तक कोणी लिहिले ?

उत्तर : ______________________________

____

30) 'केलेले उपकार जाणणारा' याला एक शब्द सांगा.

उत्तर : ______________________________

____

31) सर्वनाम कशाला म्हणतात ?

उत्तर : ______________________________

____

V. खालील प्रश्नांची उत्तरे **तीन-चार** वाक्यात लिहा : 15 × 2 = 30

32) पानिपतची तिसरी लढ़ाई केंव्हा व कोणाकोणात झाली ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

[Turn over

www.careerindia.com

CAREERINDIA

33) दारु प्यायलेल्या बाह्मणाला कोणत्या प्रकारची वागणूक दिली जाई ?

उत्तर : ______________________

34) शारदा आईला कोणती विनवणी करते ?

उत्तर : ______________________

35) शेख मास्तरांचे व्यक्तिचित्र लिहा.

उत्तर : ______________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

36) टाकळीला 'सैनिकी टाकळी' का म्हटले आहे ?

उत्तर : ______

37) लेखकाने हिराचे वर्णन कसे केले आहे ?

उत्तर : ______

38) ज्ञानेश्वरानी विठ्ठलाचे वर्णन कसे केले आहे ?

उत्तर : ______

www.careerindia.com

CAREERINDIA

39) राजाने अखंड सावधान का असावे ?

उत्तर : ____________________

40) काळाबद्दल कविने कसे वर्णिले आहे ?

उत्तर : ____________________

41) वनमालेने राजाला कोणते उत्तर दिले ?

उत्तर : ____________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

42) रुक्मिणीने पेहराव कसा केला आहे ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

43) जगात कोणते दुर्गुण असू नयेत असे कवी म्हणतो ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

44) 'ही गाडी जावयाची आहे' अलंकार ओळखा लक्षण सांगा.

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

45) 'होणार जो वर तदीय वियोग हा ही' गण पाडून वृत्त ओळखा.

उत्तर : ______

46) पुढील संधी सोडवून नावे द्या.

(i) दुष्कृत्य

उत्तर : (i) ______

(ii) जगन्नाथ

उत्तर : (ii) ______

VI. खालील प्रश्नांची उत्तरे **पाच** ते **सहा** वाक्यात लिहा : 10 × 3 = 30

47) ''वडाचे झाड हे पाखराचे झाड आहे'' संदर्भासह स्पष्ट करा.

उत्तर : ______

www.careerindia.com

CAREERINDIA

48) मराठी व कन्नड भाषेतील संबंध उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा.

उत्तर :

49) चीनची भिंत वेगवेगळ्या ऋतूत कशी दिसते ?

उत्तर :

50) डॉ॰ माशेळकरांची नवपंचशीळे सांगा.

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

51) वामन पंडितानी विद्येचे महत्व कसे सांगितले आहे ?

उत्तर : ______________________________

52) शबरीने श्रीरामाची पूजा कशी बांधली ?

उत्तर : ______________________________

53) आईला साप चावल्यावर काय घडले ?

उत्तर : ______________________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

54) ''माणसातून आधीच कोसळलो होतो'' संदर्भासह स्पष्ट करा.

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

____

55) पुढील वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

(i) स्तंभित होणे

उत्तर : (i) ______________________________

____

(ii) पोटावर पाय देणे

उत्तर : (ii) ______________________________

____

(iii) लहान तोंडी मोठा घास घेणे

उत्तर : (iii) ______________________________

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

56) पुढील समासाचा विग्रह करून नावे ओळखा.

(i) युद्धसामुग्री

उत्तर : (i) ____________________

____

(ii) आईबाप

उत्तर : (ii) ____________________

____

(iii) पानोपानी

उत्तर : (iii) ____________________

____

VII. खालील प्रश्नांची प्रत्येक उत्तरे **सात** ते **आठ** वाक्यात लिहा : 4 × 4 = 16

57) दुसऱ्याला मदत न करण्याच्या निर्णयामुळे प्रवीर बाबूंना कोणते दु:ख भोगावे लागले ?

उत्तर : ____________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

58) विपश्यना बद्दल माहिती देऊन त्यामुळे कैद्यात कोणते बदल घडले ते सांगा.

उत्तर : ______________________________

59) भारत मातेने आपल्याला प्रियपुत्रांना कोणती विनवणी केली आहे ?

उत्तर : ______________________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

60) पुढील कविता पूर्ण करा :

भल्या सकालला ....

....

....

.... भरतो डाली.

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

VIII. 61) पुढील उतारा वाचून त्या खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या : 4

जी अन्न, वस्त्र, निवारा देते ती अवनि होय. विज्ञानातील अणूशक्ती अन्न वस्त्र निवाऱ्याच्या उत्पादनासाठी वापरली जावी. अवनिच्या विध्वंसासाठी नव्हे. युद्धभूमीवर वापरलेले विज्ञान स्वयंपाक घरात आले पाहिजे. रंग दिल्यावर घराचे सौंदर्य वाढते. पण रंगाच्या रासायनिक कारखान्यातून बाहेर पसरणारा काळा पिवळा वायू परिसरातील वातावरण विषारी करतो. आजूबाजूची खेडी गॅस चेंबर्स मध्ये राहू लागतात. वनस्पतीचे जीवन नष्ट होते. स्वत: मानव हा निसर्गाचा एक भाग आहे. त्याचे आरोग्य वृक्ष वेलीत चांगले राहू शकते. याकरिता विज्ञानाचा वापर फार समतोल बुद्धिने, शांतमनाने व विचारपूर्वक करण्याची आवश्यकता आहे. धर्म व विज्ञान या दोन चाकावर समाजाचा रथ चालला तर युद्ध करार करावे लागणार नाहीत. विश्व शांतीचे राज्य येईल.

प्रश्न :

(i) विज्ञानातील अणूशक्ती कशासाठी वापरली जावी ?

(ii) परिसरातील वातावरण कशामुळे विषारी बनते ?

(iii) मानवाचे आरेग्य कशामध्ये चांगले राहू शकते ?

(iv) विज्ञानाचा वापर कसा करावा ?

उत्तर : (i) ____________________

____

उत्तर : (ii) ____________________

____

उत्तर : (iii) ____________________

____

उत्तर : (iv) ____________________

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

IX. 62) सहलीसाठी 2000 रुपये व परवानगी मागणारे वडिलांना पत्र लिहा. 5

किंवा

गावात ग्रंथालय सुरु करण्याबद्दल जिल्हाधिकाऱ्याना अर्ज लिहा.

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

X. 63) खालील पैकी कोणत्याही **एक** विषयावर **पंधरा** ते **वीस** ओळी निबंध लिहा : 5

(i) पर्यावरण रक्षण काळाची गरज

(ii) आमचे राष्ट्रीय सण

(iii) वृत्तपत्राचे कार्य

(iv) माझा आवडता खेळाडू.

उत्तर :

www.careerindia.com

www.careerindia.com

CAREERINDIA

www.careerindia.com

www.careerindia.com